

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

РЕШЕНИЕ №4

София, 30 април 2025 г.

Конституционният съд в състав:

Председател: Павлина Панова

Членове: Надежда Джелепова
Атанас Семов
Красимир Влахов
Янаки Стоилов
Соня Янкулова
Борислав Белазелков

Десислава Атанасова
Галина Тонева
Сашо Пенев
Невин Фети
Орлин Колев

при участието на секретар-протоколита Мариана Малканова разгледа в закрито заседание на 30.04.2025 г. конституционно дело №29/2024 г., докладвано от съдия Павлина Панова.

Производството е по чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията на Република България във фазата за решаване на делото по същество.

Делото е образувано на 10.09.2024 г. по искане на 21-и състав на Районния съд – Пловдив за установяване на противоконституционност на разпоредбата на чл. 189з от Закона за движението по пътищата (обн. ДВ, бр. 20 от 1999 г., посл. изм. бр. 41 от 2024 г., ЗДвП) в частта ѝ за неприложимост на чл. 28 от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН) поради противоречие с чл. 31, ал. 4 и с чл. 56 от Конституцията.

Разпоредбата на чл. 189з ЗДвП съдържа и забрана за сключване на споразумение между наказващия орган и нарушителя (чл. 58г ЗАНН), която не е предмет на искането.

В искането се твърди ограничение на конституционно гарантирания достъп до съд и на правото на защита на наказаното лице, водещи до нарушение на изискването за съразмерност между осъщественото противоправно деяние и наложеното наказание. Според вносителя, въпреки че „принципът за съразмерност не е изведен като изрично правило в Конституцията“, той „намира конкретен израз в забраната по чл. 31, ал. 4 за ограничения на правата на обвиняемо лице, надхвърлящи необходимото за осъществяване на правосъдието“. Лишаването на съда от възможност да преценява всички въпроси относно фактите и приложението на правото в спора, с който е сезиран, „пряко засяга правото на достъп до съд на административнонаказателноотговорните лица“. Според вносителя оспорената разпоредба се явява непропорционално и неоправдано ограничение на юрисдикцията на съда да реши правния спор, с който е сезиран, тъй като общо формулираната забрана по чл. 189з ЗДвП изключва възможността да бъдат изследвани и решавани всички релевантни въпроси както по фактите, така и по правото, от които зависи изходът на делото.

С определение от 05.11.2024 г. Конституционният съд е допуснал искането до разглеждане по същество и е конституирал заинтересуваните институции в производството.

От конституираните и поканени по реда на чл. 20а от Правилника за организацията на дейността на Конституционния съд заинтересувани институции и изтъкнати специалисти становища и правни мнения са представили: Върховният касационен съд, изпълняващият функциите на главен прокурор, министърът на правосъдието, министърът на вътрешните работи, Висшият адвокатски съвет, Държавната агенция „Безопасност на

движението по пътищата“, проф. д.н. Дарина Зиновиева, проф. д-р Иван Тодоров и доц. д-р Изабела Чакърова-Димитрова.

Становищата и правните мнения могат да бъдат обособени в две групи.

Заинтересуваните институции и изтъкнатите специалисти от първата група изразяват подкрепа за искането и принципно съгласие с аргументите, посочени в него, като считат, че оспорената разпоредба трябва да бъде обявена за противоконституционна. Такава позиция заемат в становищата и в правните си мнения изпълняващият функциите на главен прокурор, министърът на правосъдието, Висшият адвокатски съвет, проф. д.н. Дарина Зиновиева и доц. д-р Изабела Чакърова-Димитрова.

Изпълняващият функциите на главен прокурор изразява съгласие с разбирането на вносителя, че оспорената разпоредба неоправдано ограничава юрисдикцията на съда да реши правния спор, с който е сезиран, тъй като не му позволява да изследва и реши всички въпроси от фактическа и правна страна, относими към спора.

Министърът на правосъдието счита, че разпоредбата на чл. 189з ЗДвП представлява непропорционално и неоправдано ограничение на правото на достъп до съд, както и на правото на защита на административнонаказателноотговорните лица.

Висшият адвокатски съвет подкрепя петитума на искането, но счита, че противоконституционността на оспорената разпоредба следва не от нарушаване на правото за достъп до съд и правото на защита, а от непреодолимо противоречие между приложението на чл. 189з ЗДвП в оспорената му част и разпоредбата на чл. 29 ЗАНН, което поставя под съмнение действителната воля на законодателя с оглед на уредбата на визираните обществени отношения и създава обективни предпоставки за сериозни трудности за правораздаването, които обосновават противоречие с принципа на правовата държава по чл. 4, ал. 1 от Конституцията.

Според проф. д.н. Дарина Зиновиева подходът на законодателя при приемане на атакуваната разпоредба води до елиминиране на правомощието на наказващия орган и на съда за преценка на всички свързани с деянията обстоятелства, посочени в закона. Тя счита, че установеното в разпоредбата е непропорционална мярка с оглед както на целта на ЗДвП като специален закон, така и с оглед на целта на ЗАНН като общ административнонаказателен закон.

Доц. д-р Изабела Чакърова-Димитрова приема, че с разпоредбата на чл. 189з ЗДвП законодателят ограничава правораздавателната власт на съда; налага несъответна на принципа на пропорционалност мярка за провеждане на държавната наказателна политика, като е провел непрецизна законодателна процедура за нейното приемане, която води до противоречие с принципа на правовата държава и с принципа на разделение на властите, до нарушаване на презумпцията за невиновност, както и на съществени компоненти от правото на справедлив съдебен процес.

Втората група включва становища и правни мнения, които считат, че разглежданата разпоредба не е противоконституционна и искането следва да бъде отхвърлено. Такава позиция заемат Върховният касационен съд, министърът на вътрешните работи, Държавната агенция „Безопасност на движението по пътищата“ и проф. д-р Иван Тодоров.

Според Върховния касационен съд промяната, въведена с оспорената разпоредба, е израз на суверенното право на законодателя да формира държавната наказателна политика и доколкото не е единственият приложим правен инструмент на разположение на съда в процеса на индивидуализация на административнонаказателната отговорност, няма основание да се приеме, че засяга конституционни принципи, отнасящи се до устройството или функционирането на съдебната власт или основни права на гражданите до степен, която води до противоконституционност.

Министърът на вътрешните работи заема позицията, че въпреки непрецизната законодателна техника, разпоредбата на чл. 189з ЗДвП не води до неясноти и противоречия в правната уредба на разглежданата материя, нито води до пороци при правоприлагането, които да засягат правата на страните в процеса. Счита, че въвеждането на диференцирана процедура за реализиране на административнонаказателната отговорност е изцяло въпрос на автономна законодателна воля.

Държавната агенция „Безопасност на движението по пътищата“ изтъква полезния ефект от приложението на оспорената разпоредба за повишаване на безопасността на движението по пътищата и счита, че приложението ѝ не създава изтъкнатите в искането трудности в процеса на правоприлагане. Приема, че „от гледна точка на превантивната функция на правната норма с оглед настоящия ѝ императивен характер“ се постигат целените от закона поправителен и възпиращ ефект спрямо правните субекти.

Проф. д-р Иван Тодоров анализира спецификите на административнонаказателните състави, предвидени в ЗДвП, и стига до извода, че забраната за приложение на маловажния случай не води до ограничаване на права на извършителя до степен, надхвърляща необходимото за осъществяване на правосъдието, нито пречи на съда да определи надлежна санкция в съответствие със заложените в Конституцията принципи за справедливост и хуманност.

Съдът, като обсъди доводите в искането, постъпилите по делото писмени становища и правни мнения, както и относимата правна уредба, за да се произнесе по същество, взе предвид следното:

Разпоредбата на чл. 189з ЗДвП в оспорената ѝ част съдържа забрана за приложение на чл. 28 ЗАНН при административните нарушения, установени в ЗДвП. Разпоредбата на чл. 28 ЗАНН урежда реда за замяна на административното наказание с предупреждение при маловажен случай.

Следва да се посочи, че наред с разпоредбата на чл. 189з ЗДвП в чл. 29 ЗАНН законодателят е въвел забрана за приложение на чл. 28 ЗАНН за нарушения, свързани с безопасността на движението за всички видове транспорт, извършени след употреба на алкохол, наркотични вещества или техни аналози. Двете разпоредби – на чл. 189з ЗДвП и на чл. 29 ЗАНН, са приети едновременно със Закона за изменение и допълнение на Закона за административните нарушения и наказания (обн. ДВ, бр. 109 от 2020 г.).

Институтът на маловажния случай принадлежи на общата правна уредба на административнонаказателната отговорност. Разпоредбата на §1, т. 4 от Допълнителните разпоредби на ЗАНН определя, че маловажен случай е този, при който извършеното нарушение, с оглед на липсата или незначителността на вредни последици или с оглед на други смекчаващи обстоятелства, представлява по-ниска степен на обществена опасност в сравнение с обикновените случаи на нарушение. Негова основна характеристика е, че прилагането му не прави извършеното административно нарушение правомерно деяние, а се отразява единствено на неговата наказуемост. Държавата се отказва от правото си да реализира административнонаказателна репресия спрямо извършителя в установения обем, което като последица води до освобождаване на виновното лице от отговорност. По този начин извършеното деяние запазва своя противоправен характер, но за него не се налага административно наказание на нарушителя, а той се предупреждава писмено, че при извършване на друго административно нарушение от същия вид, представляващо маловажен случай, в едногодишен срок от влизане в сила на предупреждението, за това друго нарушение ще му бъде наложено административно наказание.

Институтът на маловажния случай се прилага както в административнонаказателното, така и в наказателното право. Разпоредбата на чл. 93, т. 9 НК прогласява, че „маловажен случай“ е този, при който

„извършеното престъпление с оглед на липсата или незначителността на вредните последици или с оглед на други смекчаващи обстоятелства представлява по-ниска степен на обществена опасност в сравнение с обикновените случаи на престъпление от съответния вид“.

Идентичността на законовите дефиниции на маловажен случай в административнонаказателното и в наказателното право не е случайна. Тя е резултат на общата функция, която държавата осъществява чрез административнонаказателното и наказателното право – да упражнява принуда за спазване на установения правен ред. В своята практика Конституционният съд приема, че „разпоредбите относно административните нарушения и наказания имат своя генезис в наказателното законодателство“ и поради това „[а]дминистративното наказване възприема различни институти на наказателното и наказателнопроцесуалното право. Принципите на административното наказване по общо правило следват принципите на наказателната политика“ (Решение №1/2012 г. по к.д. №10/2011 г.).

Поради тази органична връзка на административнонаказателното с наказателното право приложимостта на чл. 28 ЗАНН също трябва да е съобразена с конституционно установените граници на дискреционната преценка на законодателя за формиране на наказателната политика. В Решение №13/2022 г. по к.д. №8/2022 г. Конституционният съд приема, че под „наказателна политика“ следва да се разбира „първо, създаването на кръга от закони (наказателни) норми, които определят видовете престъпления и отграничават престъпното от непрестъпното поведение; второ, в рамките на прието за престъпно поведение да се разграничат (диференцират) отделните престъпления и наказанията за тях“. Съдът сочи, че решенията „за криминализиране или декриминализиране на определени деяния по своята същност са политически“ и че е обосновано да се предположи, че „законодателят основава нормотворческата си дейност

върху анализ и оценка на криминологическата реалност“. Съдът обаче изрично подчертава, че „в конституционната демокрация автономията на законодателя бива балансирана на основата на редица ограничения, записани в Конституцията и предназначени да защитят ценности от висш порядък, които не могат да бъдат „жертвани“ произволно от политическите мнозинства в парламента“.

Следователно за държавата в лицето на законодателя съществува позитивно задължение да осигури правна рамка на законово ниво, която да обезпечи реализиране на административнонаказателната отговорност в съответствие с конституционните изисквания. В този смисъл мяра за конституционосъобразността на разпоредбата на чл. 189з ЗДвП са ценностите и принципите, защитени от Основния закон, доколкото те се проявяват в дейностите по определянето (чрез законотворчество) и реализирането (чрез правоприлагане) на наказателната политика.

Съобразно конституционните изисквания административнонаказателните разпоредби следва не само да оценяват определени деяния като ценностно нежелани, но и да степенуват в сравнителен план тежестта им, свързвайки всяко нарушение с налагането на определена санкция (Решение №13/2022 г. по к.д. №8/2022 г.). Отношението на законодателя към конкретното правонарушение намира израз в две насоки – чрез вида и размера на санкцията и чрез реда за реализиране на отговорността.

Въпросът дали характерът и степента на обществената опасност на даден вид правонарушението позволява приложение на института на маловажния случай, при който деецът се освобождава от административнонаказателна отговорност, също подлежи на преценка от законодателя. Тази негова преценка, като елемент от наказателната политика, също не е освободена от изискването за съответствие с конституционните изисквания.

При уредбата на маловажния случай в административнонаказателното право, както и при уредбата на маловажния случай в наказателното право, законодателят установява общо правило – чл. 28 ЗАНН (чл. 93, т. 9 НК), както и специални състави на маловажен случай на административни нарушения в отделни закони. По този начин законодателят, без да лишава съда от същността на правораздавателната му функция, сам определя маловажните случаи.

Оспорената разпоредба на чл. 189з ЗДвП съдържа изрична забрана по отношение за правоприлагащите органи да прилагат по отношение на всички административни нарушения, уредени в ЗДвП, правните последици, които квалифицирането на административното нарушение като маловажен случай предвижда (замяна на административното наказание с предупреждение). По този начин – генерализирано – законодателят изключва приложимостта на маловажния случай като общ институт в ЗАНН. Тази забрана в определени случаи рефлектира върху реализацията на държавната наказателна политика, осъществявана от административнонаказващия орган и от съда чрез установяване и санкциониране на нарушението по надлежния ред. Преценката при квалификацията на дадено деяние като административно нарушение и при диференциация на административнонаказателната отговорност (независимо дали наказанието е относително или абсолютно определено) е правна.

При квалифицирането на деянието като маловажен случай по реда на ЗАНН административнонаказващият орган и съдът оценяват с оглед на конкретните факти - липсата или незначителността на вредни последици от деянието или наличието на други смекчаващи отговорността обстоятелства, които значително понижават обществената опасност, като в този случай преценката им е фактическа. Тя цели да определи в каква степен субектът е длъжен да отговаря пред държавата и обществото за противоправното си поведение и обхваща действия по индивидуализация на

административнонаказателната отговорност, така че наложеното наказание да е съответно на тежестта на нарушението и личността на дееца.

В този смисъл институтът на маловажния случай позволява дискреционната преценка на правоприлагащия орган да отчете спецификата на конкретното деяние и на дееца и да не позволи административнонаказателната репресия да се реализира по начин, който би бил правно неоправдан с оглед постигане на целите на специалната и генералната превенция и несправедлив с оглед на прекомерното засягане на правната сфера на дееца. Ако законодателят не предвиди изрично привилегировани състави на маловажни случаи и същевременно по генерализиран начин забрани приложението на чл. 28 ЗАНН, даващ възможност за замяна на административното наказание с предупреждение, както и ако липсва възможност за налагане на алтернативно наказание, правните инструменти, с които правоприлагащият орган разполага, за да извърши надлежна индивидуализация на административнонаказателната отговорност, са недопустимо ограничени. Следва да се вземе предвид и че санкциите, предвидени в ЗДвП, са предимно абсолютно определени – нямат минимум и максимум. При тях наказващият орган и съдът нямат възможност за преценка и за индивидуализация на наказанието, а са длъжни да наложат предвиденото в абсолютен размер наказание. Това означава, че възможността за градация на административнонаказателната отговорност в съответствие със спецификите на деянието също е ограничена, а това в крайна сметка е самата същност на индивидуализацията на отговорността, която административнонаказващият орган и съдът са длъжни да осъществяват.

Диференциацията и индивидуализацията на отговорността са взаимосвързани. Общите характеристики на състава на нарушението се дефинират от законодателя и се отразяват на диференциацията на отговорността, а специфичните обстоятелства, при които е извършено

конкретно деяние, се преценяват от правоприлагащите органи и са от значение за индивидуализацията на отговорността.

В този контекст предметът на настоящото конституционно дело поставя въпроса за конституционно допустимото навлизане на законодателя в компетентността на правоприлагащите органи.

В административнонаказателното производство правоприлагащите органи с нормативно установени правомощия да налагат административни наказания са административнонаказващият орган и съдът. В този случай, независимо че се отнася за административнонаказателно производство, е налице наказателно обвинение. В този смисъл е практиката на Европейския съд по правата на човека и на българските съдилища по приложението на чл. 6, § 1 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи. Това изисква степен на нормативна защита на правната сфера на извършителя, еквивалентна на предоставяната в наказателния процес. Тази защита, наред с всичко друго, предвижда право на справедливо и публично гледане на делото в разумен срок от независим и безпристрастен съд. Налагането на административни наказания за извършени административни нарушения по правното си естество е правоприлагане, което се осъществява от несъдебни органи и поради това, че засяга висши ценности, винаги трябва да подлежи на съдебен контрол. Следователно конституционният контрол върху разпоредба, приложима при разглеждането на този вид дела, по необходимост трябва да отчита конституционните изисквания относно функцията на съдилищата в системата на органите на държавната власт.

В практиката на Съда не подлежи на съмнение, че според Основния закон съдебната власт е призвана да защитава правата и законните интереси на гражданите, юридическите лица и държавата, като чрез правораздавателния акт на съдилищата се осъществява правозащитната функция на държавата (Решение № 3/2015 г. по к. д. № 13/2014 г.). Осъществявайки тази функция, органите на съдебната власт се ползват с

институционална и функционална независимост, основана на принципа на разделение на властите в чл. 8 от Конституцията и прогласена в чл. 117, ал. 2 от Конституцията. В институционален аспект принципът на независимост предполага, че „всяка една от трите власти в рамките на Конституцията осъществява самостоятелно своите правомощия, поради което механизмът на взаимодействие между тях изключва налагане на действия и предписване на актове, лишаващи органите на съответната власт от гарантираната им от Конституцията самостоятелност и дискреционна преценка в процеса на осъществяване на правомощията, които имат“ (Решение №3/2015 г. по к.д №13/2014 г.). Функционалният аспект на независимостта „гарантира свободното формиране на вътрешното убеждение, което се основава на събрания доказателствен материал по делото и на закона“ (Решение №3/2015 г. по к.д №13/2014 г.). Това ще рече, че „[о]тделният съдия, прокурор или следовател в рамките на своята компетентност решава въпросите по делата, които са му възложени, на основата на вътрешната си убеденост за релевантните факти и приложимото право“ (Решение №3/2018 г. по к.д. № 9/2017 г.).

Конституционносъобразната правна уредба следва да съдържа всички необходими предпоставки органите на съдебната власт да осъществяват в пълнота правомощията си по Конституция без намеса или влияние от други власти. В този контекст налагането на всяко едно административно наказание е дейност, извършвана от правоприлагащите органи, която е предшествана от изясняването на множество въпроси относно съставомерността на конкретното деяние, вида на административното нарушение, правната квалификация, формата на вина и други. Освен това индивидуализацията на административнонаказателната отговорност изисква и отчитане на редица фактически обстоятелства, които определят степента на обществена опасност на нарушението и на дееца – липса или наличие на причинени вреди, време и място на извършване, подбудите и

личността на дееца, неговото семейно положение, здравословно състояние и други, които могат да бъдат определени като смекчаващи или отегчаващи обстоятелства. Всички тези действия като елемент от решаващата дейност на правоприлагащите органи е недопустимо да бъдат извършени от законодателя, тъй като не са включени в рамките на неговата компетентност по Конституция, а са предоставени на органите на съдебната власт и, в предвидените от закона случаи – на административнонаказващите органи.

В този смисъл, с въведената в оспорения чл. 189з ЗДвП генерализирана забрана, лишаваша административнонаказващия орган и съда от правомощието да заменят административното наказание с предупреждение, законодателят излиза извън конституционно установените граници на своята компетентност. В нарушение на принципа на разделение на властите, прогласен в чл. 8 от Конституцията, той осъществява недопустима намеса в чужди правомощия, тъй като предвижда генерализирано ограничение по отношение на правоприлагащите органи да изпълняват функциите си в рамките на административнонаказателния процес.

Чрез оспорената разпоредба на чл. 189з ЗДвП законодателят изначално определя, че всеки нарушител на ЗДвП по презумпция извършва немаловажно нарушение, без значение на конкретните обстоятелства на извършването му, тежестта на извършеното противоправно деяние, формата на вината, мотивите и подбудите, характеристиките на личността на дееца и други, т.е. всички фактически и правни обстоятелства от значение за решаването на делото, по отношение на които съдебният състав следва да формира вътрешно убеждение. В резултат на това законодателят на практика прегражда достъпа на наказаните лица до съд, който има компетентност в пълнота да провери законосъобразността и справедливостта на наложеното наказание и да извърши неговата индивидуализация. Наложено с разпоредбата на чл. 189з ЗДвП

ограничение за административнонаказващия орган и за съда по отношение на възможността им да определят наказателна реакция, адекватна на обстоятелствата на деянието и личността на дееца, води до невъзможност да се реализира правото на справедлив съдебен процес. Според утвърдената конституционна практика това нарушава правото на защита по смисъла на чл. 56 във вр. с чл. 122, ал. 2 от Конституцията. Правилната индивидуализация на административнонаказателната отговорност изисква съблюдаване на принципите на справедливост и хуманност. Налагането на административно наказание не е, а и не следва да бъде, самоцел на държавата – то трябва преди всичко да е в съответствие с тежестта на извършеното административно нарушение.

Разпоредбата на чл. 189з ЗДвП чрез своята обща забрана, без да въвежда ясен критерий за диференциране на отговорността, ограничава възможността административнонаказателната отговорност да се градира пропорционално на индивидуалните характеристики на деянието и на неговата обществена опасност, както и отчитането на смекчаващи отговорността обстоятелства, които ЗАНН предвижда (чл. 27), а когато бъдат установени предпоставките на чл. 28 ЗАНН – деецът да бъде освободен от административнонаказателна отговорност. Такова законодателно решение е в противоречие с конституционните принципи, осигуряващи провеждането на справедлив съдебен процес, чиято цел е да бъде наложена точната мяра за обществено въздействие за извършено нарушение. Правоприлагащите органи извършват индивидуализация на наказанието за конкретно противоправно деяние, чрез която се гарантира неговата съразмерност и справедливост. Индивидуализацията позволява то да окаже възпитателно и предупредително въздействие върху извършителя и обществото, а не да се прояви само като репресия върху дееца. Конституционният съд отстоява позицията, че „...дискреционната власт на съдилищата е потребна, за да се постигне осъразмеряване във всеки

конкретен случай на наложеното наказание с тежестта на деянието и индивидуалната вина на дееца...“ (Решение №13/2022 г. по к.д. №8/2022 г.). Ако принципът на съответствие между деянието и наказанието е нарушен от законодателя при диференциацията на отговорността, както на практика се получава чрез генерализираната забрана на чл. 189з ЗДвП, то дори формално законосъобразното наказание, наложено от съда, няма да е справедливо. Това е конституционно недопустимо поради нарушение на принципа на справедливостта в същността му на материален компонент на правовата държава (чл. 4, ал. 1 от Конституцията), който изисква пропорционално засягане на правата на извършителя.

В утвърдената практика на Конституционния съд правовата държава в материален смисъл е държава на справедливостта, в която правният ред съблюдава и защитава основните права на гражданите и фундаменталните принципи, които са носеща конструкция на държавната организация, предвидени в Конституцията. При определяне на наказанието принципът на хуманизма, заложен в Основния закон, се реализира преди всичко чрез налагането на минимално необходимото наказание, което се явява същевременно с това достатъчно за постигане на специалната и генералната превенция. В този контекст тълкуването на санкцията като корекция и превенция по отношение на поведението на извършителя предполага, че тя трябва да бъде пропорционална и целево ориентирана, а не прекомерна. Наказание, което не е съобразено с индивидуалната степен на обществената опасност на деянието и на дееца, не би следвало да бъде налагано в правна система, основана на принципите в правовата държава. Липсата на възможност за замяна на административно наказание с предупреждение заедно с множеството абсолютно определени санкции в конкретната правна уредба лишава съда от възможност да въздаде справедливост чрез индивидуализация на наказанието.

Предвидената в ЗАНН възможност за освобождаване от административнонаказателна отговорност се явява необходим, конституционносъобразен и справедлив правен институт, когато и най-малкото, предвидено в закона, наказание е несъответно на ниската обществена опасност на нарушението и на дееца, тъй като с оглед на липсата или незначителността на вредните последици или с оглед на други смекчаващи обстоятелства, представлява по-ниска степен на обществена опасност в сравнение с обикновените случаи на нарушение. Забраната за приложение на чл. 28 ЗАНН за всички нарушения по ЗДвП принуждава правоприлагащите органи да налагат наказания, които по вид и размер са непропорционални на извършеното конкретно нарушение, и позволява държавната репресия да засегне правната сфера на дееца над необходимото за целите на наказването, което е недопустимо.

Въведената от законодателя с разпоредбата на чл. 189з забрана на нарушенията по ЗДвП да се третира като маловажни случаи по недопустим начин поставя практиката пред необходимостта да търси компромисни варианти за изход с цел спазване на принципите на пропорционалност и справедливост и преодоляване на дисбаланса в законодателството чрез изкуствено адаптиране на норми от Общата част на Наказателния кодекс, което има потенциала да доведе до липса на предсказуемост и стабилност в съдебната практика.

По изложените съображения разпоредбата на чл. 189з ЗДвП в оспорената ѝ част противоречи на правото на защита (чл. 56 и чл. 122, ал. 1 от Конституцията), на принципа на независимост на съдебната власт (чл. 117, ал. 2 от Конституцията), на принципа на разделение на властите (чл. 8 от Конституцията) и на принципа на правовата държава (чл. 4, ал. 1 от Конституцията), поради което следва да бъде обявена за противоконституционна.

С оглед изложеното и на основание чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията, Конституционният съд

Р Е Ш И:

Обявява за противоконституционна разпоредбата на чл. 189з от Закона за движението по пътищата (обн. ДВ, бр. 20 от 1999 г., посл. изм. бр. 41 от 2024 г.) в частта „28 и“.

Председател:

Павлина Панова